

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Przegląd miesięczny galicyjskiej kasy oszczędności. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 28. lipca. Dnia 29. lipca 1857 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany XXIX. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 130. Rozporządzenie ministra wyznań religijnych i oświecenia z 10. lipca 1857, prawomocne w lombardo-weneckim królestwie, dotyczące się zaprowadzenia instytutu radców szkolnych w lombardo-weneckim królestwie.
- Nr. 131. Dekret ministerstwa finansów z 16. lipca 1857, dotyczący się niektórych sprostowań celnej taryfy dalmatyńskiej.
- Nr. 132. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 17. lipca 1857, względem kompetencji sądów urbaryalnych do przeprowadzenia indywidualnej komasacji i segregacji w tych gminach urbaryalnych, w których już uregulowane są stosunki posiadłości w obec dawnych dominiów.
- Nr. 133. Rozporządzenie ministerstwa skarbu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i najwyższej władzy policyjnej z 17. lipca 1857, prawomocne we wszystkich krajach koronnych względem postępowania z stemplem karty pobytu.
- Nr. 134. Rozporządzenie naczelnego komendy armii, ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa skarbu z 18. lipca 1857, prawomocne we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, jednak włącznie z gminami Pogranicza, dotyczące się wyznaczenia taryfy uwolnienia od służby wojskowej na rok 1858.
- Nr. 135. Rozporządzenie ministerstwa skarbu i sprawiedliwości z 20. lipca 1857, prawomocne w lombardo-weneckim królestwie i w Dalmacji, którem się ogłaszają najwyższe przepisy, z którymi ma wejść w moc obowiązującą powszechna ustawa górnicza w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji, i postanawia się czas rozpoczynającej się czynności.
- Nr. 136. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i skarbu z 20. lipca 1857, prawomocne w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji, którem się prowizorycznie postanawiają górnicze władze do wykonywania powszechnej ustawy górniczej, w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji.
- Nr. 137. Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z 20. lipca 1857, prawomocne w lomb. wen. królestwie i Dalmacji, dotyczące się zaprowadzenia trybunałów pierwszej instancji, mających wykonywać sądownictwo górnicze, następnie zakresu ich działania i przynależności.
- Nr. 138. Rozporządzenie ministerstwa skarbu i sprawiedliwości z 20. lipca 1857, prawomocne w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji, którem się wydają przepisy do wykonywania najwyższych postanowień, pod jakimi powszechna ustawa górnicza ma wejść w moc obowiązującą.
- Nr. 139. Rozporządzenie ministeryów sprawiedliwości i skarbu z 20. lipca 1857, prawomocne w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji, którem się ogłaszają prawomocnymi także tam niektóre względem powszechnej ustawy górniczej aż do zaprowadzenia jej w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji, dla innych krajów wydane późniejsze rozporządzenia.
- Nr. 140. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 20. lipca 1857, prawomocne w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji, którem się przepisy o daninach górniczych, zostające w związku z powszechną ustawą górniczą z 23. maja 1854 ogłaszają obowiązującymi także w lomb. wen. królestwie i w Dalmacji.
- Nr. 141. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 24. lipca 1857, prawomocne w wielkim księstwie siedmiogrodzkim, którem się postanawia, że na żaloby z kontraktów, zawartych od czasu obwieszczenia najwyższego patentu

z 21. czerwca 1854 nr. 151 Dzienniku ustaw państwa, tylko wtedy może być dana pomoc sądowa, jeżeli te żaloby przez komisję uwolnienia od ciężarów gruntowych są potwierdzone.

Sprawy krajowe.

(Zmiany w programie podróży Jego Mości Cesarza. — Przesyłki do Turcyi na Tryest.)

Dziennik *Pesther Ofner Ztg.* ogłasza w naczelnym artykule: „Dalszy ciąg podróży Jego c. k. apostolskiej Mości do Węgier nastąpi bez towarzyszenia Jej Mości Cesarzowej.

W ogłoszonym już programie podróży zajdzie jeszcze ta zmiana; że Jego Ces. Mość ukończywszy pierwszy oddział podróży powrotem do Wiednia w nocy z 15. na 16. sierpnia, przedsięwzięcie dalszą podróż do Preszburga itd. nie 19. lecz dopiero 23. sierpnia. Oprócz tej zmiany daty nienastąpi zresztą żadna zmiana w tym ostatnim oddziale najwyższej podróży, która też zakończona zostanie nie 1. lecz 5. września powrotem Jego Ces. Mości do Wiednia.“

Na dniu 15. czerwca r. b. została zrabowana poczta z Wiednia do Saloniki między Sofią i Seres. Rząd austriacki poczynił już potrzebne kroki, ażeby ukarano zbrodniarzków i oczyszczono gościniec, którym jeździ poczta austriacka. Tymczasowo nieprzyjmuje się żadnych przesyłek pieniężnych drogą lądową, i domy handlowe muszą przeto wyprawić takie przesyłki na Tryest, gdzie jednakże należyłości transportowe są cokolwiek znaczniejsze.

Hiszpania.

(Przeprowadzenie nowej ustawy 7-uku. — Grandowie.)

Madryt, 23. lipca. Dnia 13. b. m. przeprowadzona została w Walencji nowa ustawa druku. Dnia 19. skonfiskowano dziennik *Pensamiento*.

— Po ogłoszeniu ustawy co do reformy senatu może ośmiu grandów wejść do zgromadzenia. Sąto książęta Alba, Villa Hermosa i Fernandina, margrabiowie Castelar, Sotomayer i Perales i hrabiowie Macedo i Satratorra. Książę Frias nie przyjęto do grona dla małoletności, a księciu Munez i hrabi Paredes odmówiono krzesła senatorskiego dlatego, że swoją godność grandowską odziedziczyli po żonach. Całe zatem powiększenie senatu ogranicza się obecnie na ośmiu nowych członkach, słyhać jednak, że wkrótce pomnoży go nowy zastęp. Jak mówią, ma Królowa w pamięć swego bliskiego rozwiązania mianować kilku bankierów grandami pod tym jedynym warunkiem, aby dla swoich dziedziców utworzyli majoraty z 200.000 realów rocznego dochodu. Co do samego tworzenia majoratów rozstrzygnie nowa osobna ustawa, zapowiedziana już w uchwale względem reformy senatu.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Książę Napoleon. — P. Persigny do Paryża. — Reklamacye rządów celnego związku. — Okręta do Kalkuty. — Podróż księcia Napoleona. — Wnioski w sprawach indyjskich. — Propozycje p. Disraeli. — Słowa sir Charles Napier. — Posiłki do Indyi. — Bliskie odroczenie parlamentu.)

Londyn, 28. lipca. Książę Napoleon przybył wczoraj do Corku. Hrabia Persigny odjechał wczoraj na wiadomość o śmierci swego teścia, księcia Moskwy, do Paryża.

Spowodowany ustąpieniem barona Rothschilda nowy wybór do parlamentu ma nastąpić dzisiaj. Niepodlega żadnej wątpliwości, że p. Rothschild zostanie nanowo obrany.

Kilka rządów związku celnego żąda imieniem swych poddanych wynagrodzenia szkody, wyrządzonej bombardowaniem Kantonu. Kompania wschodnio-indyjska najęła siedm wielkich statków objętości 2000 beczek na przewiezienie wojsk do Kalkuty.

Londyn, 27. lipca. Książę Napoleon zwiedził w najściślejszym *incognito* niektóre ciekawsze okolice Irlandyi. Ma też jeszcze udać się do Walencji, aby przypatrzeć się pierwszym pracom przy zakładaniu podmorskiego telagrafu. Z Walencji powróci na Cork i Quenstown do Cherburga.

Według telegraficznej depezy jednego z dzienników belgijskich wniósł pan *d'Israeli* na posiedzeniu Izby niższej na dniu 28. b. m., aby wraz z silnem wojskiem wysłać do Indyi osobną komisję królewską. Komisya ta ma rozstrząsnąć zażalenia ludności i ogłosić proklamacyę Królowej, zapewniającą poddanym indyjskim nietykalność ich majątku, zwyczaju i religii. Lord *John Russell* wniósł na to poprawkę, aby Izba uchwaliła adres do Królowej, przyrzekając jej jaknajgorliwszą pomoc parlamentu w uśmierzeniu powstania, pragnąc stosownie obmyślonemi środkami zaspokoić stałe ludność

indyjska. Po długiej debacie odrzuciła Izba wnioski d'Israelego, a przyjęła jednogłośnie poprawkę lorda J. Russell.

Londyn, 27. lipca. Disraeli zaproponował dziś w Izbie niższej przedłożenie następujących dokumentów: 1) Kopie depechy zmarłego generała Anson z marca 1856 do generała-gubernatora Indii wschodnich w sprawie armii bengalskiej. 2) Kopie raportu generała Sir Charles Napier do zmarłego księcia Wellingtona w sprawie organizacji armii bengalskiej. 3) Raport generała Low do indyjskiej Izby radców względem wezlenia Audhy.

Dziennik *Times* rozprawia dziś w dłuższym artykule o złej organizacji armii indyjskiej i przytacza między innymi słowa generała Sir Charles Napier, wyrzeczone przed 10 laty: „Dyrekcya kompanii wschodnio-indyjskiej może być przekonana, że ani krajowi oficerowie, ani też krajowi żołnierze nie poglądną z szacunkiem i przywiązaniem na korpus oficerów europejskich, którzy, o ile sam uważałem, zaledwie rozmawiają z krajowymi oficerami, unikając zresztą wszelkich stosunków z nimi.“

Londyn, 26. lipca. Liczba wysłanych dotąd do Indii posiłków wynosi 4800 ludzi.

Generał-porucznik Sir Collin Campbell i jadący do Chin generał-major Straubensee przybyli 16. b. m. paropyłtem pocztowym „Vectis“ z Marsylii do Malty.

Dziennik *Observer* donosi: „Niezdaje się, ażeby odroczenie parlamentu nastąpiło przed 20. sierpnia. Izby mają jeszcze do załatwienia kilka projektów tak ważnych, że wypada koniecznie jeszcze w ciągu tej sesji wprowadzić je w moc obowiązującą. Izba druga miewa teraz codziennie dwa posiedzenia, zrana i wieczór. Osobliwie świeżo mianowani członkowie zalecają się wielką pilnością i chcą wytrwać w niej tak długo, dopokąd sprawy sesji nie zostaną ukończone.“

Francya.

(Nowiny dworu. — Król Wirtemberski oczekiwany. — P. Lafragua przybył. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z poczty zamorskiej. — Książę Napoleon do Hawru. — Zaciąg wojska. — Warunki pośrednictwa w sprawie meksykańskiej. — Minister marynarki rosyjski. — Eskadra admirała Lyons. — Goście Kabyley. — Doniesienia z Multan. — Familia Orleańska.)

Paryż, 28. lipca. Cesarz został zaproszony na rewię w obzbie Aldersholt. — Król wirtemberski przybędzie tu w przyszły czwartek i po krótkim pobycie odjedzie do Biarritz, gdzie zamysła zabawić 3 tygodnie. — Książę Hieronim odjeżdża jutro do Hawru. — Pan Lafragua, który spodziewany był dopiero z koncem tego miesiąca przybył dziś do Paryża.

— Dziś nadeszły wreszcie na Tryest wiadomości z Indji; poczty na Marsylię niema dotąd. Wiadomości na Tryest niebardzo są pomyslnie i jak donoszą telegrafem wywołały wielkie przerażenie w Londynie.

— Bej Tunetu przyrzekł wynagrodzenie rodzinie zamordowanego żyda.

— Poczta zamorska z wód indyjskich donosi, że okręta francuskie do Chin wyprawione staną na 1. sierpnia w Hongkongu i złączą się z flotą angielską. — Fregata francuska „Sikilla“ pod komendą p. Maisonneuve, zawinęła do wysp Reunion i po pięcioletniej niebytności wraca teraz do Francji.

— Książę Napoleon przybędzie we środę do Hawru i zabawi cały dzień w tem mieście.

— *Monitor* ogłasza ustawę, mocą której ma być w roku 1858 zwolony zaciąg w liczbie 100.000 z klasy wieku 1857.

— Na budowlę kościoła w Plombieres wyznaczył Cesarz na dwa lata miesięczną subwencję w kwocie 5000 fr. i oznajmił to plebanowi przy zakładaniu węgielnego kamienia na łazienki.

— Hiszpania przyjęła jak wiadomo pośrednictwo Anglii i Francji w sprawie meksykańskiej. Warunki te pośrednictwa są następujące: 1) Surowe ukaranie morderców poddanych hiszpańskich w Meksyku; 2) wynagrodzenie szkody, wyrządzonej spustoszeniem własności hiszpańskiej, a 3) dopełnienie warunków traktatu, zawartego z Santa Anna.

— Admirał Wrangel, rosyjski minister marynarki, przybył z Hawru i Cherbourga do Brestu. Admirał zachowuje najściślejsze incognito i towarzyszy mu tylko syn jego.

Angielska eskadra pod rozkazami admirała Lyons odplynęła 24. b. m. z Tuluonu do Algieru. Majtkowie angielscy — powiada przy tej sposobności dziennik *Toulonnais*, — niezawsze się zalecali wzorową karność. Kilka razy musiała występować policya i odprowadzać kilku na strażnicę; zawsze jednak bili się Anglicy tylko między sobą, niezaczepiając wcale Francuzów.

Kilku naczelników szczepów niedawno pokonanych kabylekich ma przybyć do Paryża, by się znajdować na festynie Napoleona.

Turecki generał, Ahmet Menneki Basza, podczas wojny orientalnej komendant kontyngensu egipskiego, przybył do Marsylii. Jak słycać wiezie on swego syna na wykształcenie do Paryża.

Dziennik *Pays* zawiera następujące półurzędowe doniesienie: „Depesza telegraficzna oznajmia, że znaczna liczba najznakomitszych osób w Mołdawii założyła protest przeciw wyborom z 19. lipca.“

Książka Orleańska bawi w Thames Dillon. Młodego hrabi Paryża widywać teraz bardzo często w towarzystwie swego stryja księcia Nemours. Książęta orleańscy mieszkają wszyscy w sąsiedztwie w Richmond, obecnej siedziby Królowej Maryi Amalii. Między wszystkimi członkami rodziny panuje jaknajwiększa przyjaźń i zgoda, lubo rozsiewano pogłoski o różnych niesnaskach i nieporozumieniach.

(Uroczystość zaślubin księżniczki Charlotty z Arcyksięciem Ferdynandem Maxymilianem.)

Bruxela, 27. lipca. Uroczystość zaślubin księżniczki Charlotty z Arcyksięciem Ferdynandem Maxymilianem odbyła się dziś w pałacu w Bruxeli. O godzinie pół do 11. przed południem wykonał pan Brouckere, burmistrz Bruxeli, w błękitnej sali pałacu cywilny akt zaślubienia. Świadcami księżniczki byli: książę Ligne, prezydent senatu; p. Delehaye, prezydent Izby reprezentantów; pan Decker, minister spraw wewnętrznych i p. Nothomb, minister sprawiedliwości. Świadcami Arcyksięcia: hrabia Archinto, nadzwyczajny poseł Jego Mości Cesarza Austrii; książę Clary; baron Vrints von Treuenfeld, austriacki pełnomocny minister w Bruxeli i hrabia Fran. Zichy. Po dopełnieniu aktu zaślubin cywilnych w sposób przepisany ustawa miał burmistrz następującą przemowę do Nowożeńców:

„Najdostojniejszy Państwo! Jestem głęboko wzruszony, gdyż wiem z pewnością, że dopełniony właśnie akt, zapowiadając Waszym Cesarzom MM. szczęśliwą przyszłość, urzeczywistnia najmilsze życzenie Króla, i ponieważ jestem przekonany, że przyczynia jeden dzień szczęścia Królowej, którą Opatrzność tylekrotnie i tak ciężko doświadczała. Dlatego też zaledwie ośmielam się wyrzec to w obec niej, że cnoty książąt wpływają potężnie na masy. I zaprawdę, gdzież indziej mamy szukać dobrych przykładów, jeśli nie w familiach książąt, którym powierzono są rządy ludów? Wasze Cesarzom MM. będziecie zawsze zbawiennym przyświecać przykładem. Ty, najdostojniejszy Panie, będziesz na innej ziemi postępować dalej koleją, którą szedłeś dotąd z taką oględuością i powdzeniem; Ty najdostojniejsza Pani, odnosząc z sobą życzenia i żal Belgii do nowej ojczyzny, przypomnisz jej nieoszacowane przymioty Swojej Matki; oboje okażecie się godnymi dziedzicami tej dostojnej Monarchini, która tyle świetnych pamiątek pozostawiła między nami. Odtąd łączy nas nowy węzeł z Austrią. Na Wasze Cesarzom MM. przeniesiemy część przywiązania, jakie ofiarowaliśmy Królowi, i będziemy z najżywszem współczuciem podzielać każdą zmianę Waszego losu. Najdostojniejszy Państwo! Zaprawdę nie mogę dość wyślawić tego szczęścia, że będąc dziś narzędziem prawa mogę wyrazić Wam uczucia najgłębszego szacunku i przywiązania stolicy, a oraz, jak mogę rzec śmiało, także całego kraju.“

Potem podpisali akt zaślubienia księżniczka Charlotte, Arcyksiążę, Król, królowa Amalia, książę Albert, panujący książę Ernest II. z Schsen-Koburg-Gotha, książę August sasko-koburgski, jego małżonka, księżniczka Klementyna, książę Leiningen, książę i księżna Brabantu, książę Flandryi i wszyscy wyż wymienieni świadkowie Arcyksięcia i Księżniczki. Zaraz po ukończeniu tej pierwszej ceremonii wyruszył pochód weselny do kaplicy urządzonej obok wielkiej sali balowej. Przed przybyciem Króla, jego dostojnych gości i rodziny królewskiej zajęli sproszeni goście miejsca swoje w kaplicy. O godzinie 11¹/₂ postąpił Monsignor E. Sterchx, kardynał-arcybiskup z Mecheln, prymas Belgii, ku drzwiom kaplicy, z infulą na głowie, z krzyżem w ręku i w towarzystwie obudwu jeneralnych wikaryuszów. Pochód weselny zbliżył się, Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian szedł po prawej stronie księżniczki Charlotty i podał jej rękę. Król prowadził pod ramię królową Amalie, książę Albert Arcyksiężnę Małgorzatę. Pan Brouckere z pp. Praet, ministrem domu królewskiego; wicehrabią Conway z intendantem listy cywilnej, i baronem Auethan, sekretarzem gabinetu królewskiego, zamykali pochód.

Przed rozpoczęciem religijnego obrządku miał kardynał do Państwa Młodych rozrzewniającą przemowę o znaczeniu małżeństwa, o błogosławionym wpływie religii na szczęście małżonków i o wykonywaniu cnot małżeńskich. „Przystępujcie zatem“ — dodał Jego Eminencya — „z ufnością do tego sakramentu, który nada Wam zbawienne łaski, ażebyście mogli postępować drogami, jakie są otworzone dla Was, i ohy zawsze towarzyszyło Wam błogosławieństwo Nieba!“ Potem celebrował kardynał-arcybiskup osobiście mszę świętą, której wszyscy słuchali z wielkiem nabożeństwem. Po mszy odpiewano: „Domine salvum fac regem“. Po ukończeniu ceremonii kościelnej wyruszył pochód weselny z kaplicy w tym samym porządku, w jakim przyszedł. Przed odejściem do apartamentów pokazał się jeszcze Król z Królową Amalią na balkonie i witał lud zgromadzony liczną na placu przed pałacem i w alejach parku. Na widok Króla ozwał się ze wszech stron kilkakrotny okrzyk radości. O godzinie 1¹/₂ w południe po śniadaniu była w pałacu wielkie zebranie dyplomatyczne, na którym znajdowała się większa część osób sproszonej na uroczystość religijną. Wieczór będzie wielka uczta na 100 osób.

Bruxela, 28. lipca. Wczoraj wieczór o godzinie 6. była na zamku wielka uczta na 100 osób; zaraz potem o godzinie 10tej opuścił książę Albert nasze miasto i odjechał do Antwerpii, gdzie wsiadł natychmiast na yacht „Victoria and Albert“. Statek ten miał odplynąć dziś zrana.

Włochy.

(Rewizya rzeczy pułkownika Pisanone. — Program na przyjęcie Ojca św. — Kawiarze rzymscy. — Doniesienia z Neapolu.)

Turyń, 20. lipca. W pomieszkaniu poległego pod Sanzą pułkownika neapolitańskiego Pisanone przedsiębrano 17. b. m. w obecności komisji sądowej, do której przyłączył się imieniem sukcesorów pułkownika neapolitańskiego konsul jeneralny rewizyę opieczętowanych rzeczy. Sędzia indagacyjny, któremu poruczone zostało

śledztwo wypadków z 29. czerwca, zabrał kilka dokumentów i listów, które zapewne przy rozprawach publicznych dojdą do wiadomości powszechnej.

Rzym, 20go lipca. Program festynów zapowiedzianych na przyjęcie Ojca świętego w Rzymie w pierwszym tygodniu września został powiększony jednym jeszcze aktem, który bez wątpienia sprawi większą przyjemność Jego Świątobliwości, niż iluminacje i żyrandole. Oto postanowiła rada gminna wykupić ubogim miejscowym z Lombardu każdy zastaw niżej pół talara, a oprócz tego udzielać im przez 3 dni chleba i mięsa. — Jego Mość Król Neapolitański zapewnił kościołowi katedralnemu w Rieti w państwie kościelnem roczne beneficjum w kwocie 60 dekatów z tym warunkiem tylko, ażeby w uroczystość Zielonych Świąt i Bożega Narodzenia odprawiała kapituła mszę na intencję Jego król. Mości. Ceny towarów kolonialnych podniosły się tu niedawno do takiej wysokości, jakiej niezapamiętano jeszcze. Tutejsi kawiarze chcieli zatem podwyższyć nieco ceny swoich napojów, ale ponieważ we Włoszech jest bez wątpienia więcej amatorów kawy, niż w którymkolwiek kraju europejskim, postanowili kawiarze działać w porozumieniu, i chcieli w tym zamiarze wyprawić wielki bankiet. Policja jednakże przeszkodziła i bankietowi i zamiarowi, gdyż można było z pewnością przypuszczać, że podwyższenie ceny byłoby wywołało powszechne oburzenie w publiczności. Zato pijamy teraz nierównie gorszą kawę.

— Ojciec święty postanowił nagrodzić tem jeszcze doświadczony w najgorszych chwilach przywiązanie i wierność zmarłego ministra wojny Farina, że wdowie jego kazał wyznaczyć teraz dożywotną pensję w kwocie 120 sztuków (180 talarów).

— Z Marsylii donoszą telegrafem: Otrzymałszy wiadomości z Neapolu z 23. lipca. W Salerno trwało jeszcze śledztwo w sprawie powstania. Żaden z pojmanyh nie został rozstrzelany. Baron Nicotero, drugi przywódca powstania, odkrył cały plan, uniewinniając przytem zupełnie kapitana paropływu „Cagliari”. Papiery znalezione przy pułkowniku Pisacone były po części pisane tajemnym kluczem, i kilka z nich niezdolano jeszcze odczytać. Oskarżony o podwójne morderstwo zbieg z Londynu Fuschini, który został ranny pod Padulą, zastrzelił się sam, gdy go miano pochwycić. — W Neapolu przyszło do bójk między pospółstwem i majtkami francuzkiego okrętu „Metcore”. Neapolitanie widząc, że Francuzi zatakają pale dla pomiarów hydrograficznych, sádzili, że to idzie o wyładowania, i z okrzykiem: „Niecheemy rewolucyi!” rzucili się na majtków. Król kazał natychmiast uwiezić głównych winowajców, i kazał oficerom francuzkim wyrazić ubolewanie swoje nad tym wypadkiem. — Król Ferdynand powrócił z trzema synami swoimi z Gaety do Neapolu i rezydował na zamku Castellamare.

Niemce.

(Cesarz rosyjski odjechał do Petersburga. — Nowiny dworu berlińskiego. — Cesarzowa rosyjska do Petersburga. — Cesarz rosyjski spodziewany w wrześniu. — Król Hanowerski powrócił. — Konferencye celne.)

Berlin, 30. lipca. J. M. Cesarz Alexander pożegnał się wczoraj o godzinie 11. wieczór jak najczulej z swoją dostojną matką z Ich MM. Królestwem, Wielkim księciem Michałem, członkami królewskiej rodziny i resztą dostojnych osób dworu, a o godzinie 12. odjechał osobnym pociągami kolei żelaznej z powrotem do Petersburga. W towarzystwie Jego ces. Mości znajdują się książę Wilhelm Badenski, minister książę Gorczakow, rosyjski pełnomocnik wojenny przy dworze pruski hrabia Adlerberg, tudzież wielu innych dygnitarzy rosyjskich, pruski generał komenderujący v. d. Groeben i pułkownik hrabia Münster-Meinhövel.

Odjazd Jej Mości Cesarzowej Matki rosyjskiej, Wielkiego księcia Michała, księcia Wilhelma i księżniczki Cecylii badenskiej do Petersburga nastąpi podług dotychczasowych postanowień w sobotę; Jego Mość Król będzie, jak słyhać, towarzyszył dostojnym podróżnym aż do Szczecina, a książę Albrecht aż do Swinemünde. Jego królewicz. Mość książę Fryderyk Wilhelm ma wkrótce pojechać do Petersburga na blizką uroczystość zaślubin, a z początkiem września powróci tu w towarzystwie Jego Mości Cesarza Alexandra. — Królowa grecka zabawi, jak słyhać, do poniedziałku na tutejszym dworze, a potem odjedzie do Oldenburga.

Hanower, 28. lipca. Król Hanowerski powrócił dziś rano szczęśliwie z swej wizyty w Sanssouci.

Odroczone potąd konferencye celne, toczące się w Berlinie, rozpoczną się znowu po otrzymanej instrukcyi swych dworów dnia 27go b. m.

Rosya.

(Odessa ulega powszechnej taryfie celnej. — Pozwolenie hrabinie Rochefort.)

Petersburg, 22. lipca. Na wniosek minister finansów rozporządził Cesarz: 1) Po upływie przywileju wolnego portu miasta Odessy z dniem 15. sierpnia 1857 ma być na Odessę rozciągnięta powszechna taryfa celna. 2) Wszystkie znajdujące się na składach towary, które do wspomnianego terminu nie zostaną uprzątnione, mają być pociągnięte do opłaty ceł wyznaczonych w taryfie, albo muszą być wywiezione w przeciągu roku. 3) Istniejące na granicach wolnego portu urzęda celne pozostaną jak dotąd w działalności aż do dalszych rozporządzeń. 4) Zawiera lokalne przepisy. 5) Ponieważ ze zniesieniem przywileju wolnego portu ustaje także prawo składowania towarów zagranicznych na nieoznaczony czas w Odessie, przeto ma być dozwolony w tym porcie jednoroczny termin do składowania

takich towarów, podobnie jak w portach Petersburga, Rygi i Archangielska. 6) Od 15. sierpnia ustaje także przywilej Odessy, pobierać piątą część cła na swoją korzyść od towarów, które od tego czasu oclone zostaną.

Cesarz zezwolił hrabinie Rochefort, córce generała rosyjskiego Koptewa, pozostać w posiadaniu nieruchomości dóbr w Rosyi, jeśli syn jej zapisze się w poddaństwo rosyjskie.

Księstwa Naddunajskie.

(Wybory w Multanach.)

Wybory w Multanach rozpoczęły się 19. lipca, a *Gazetta de Moldavie* z 8. (20.) lipca pisze o tem między innymi: Duchowieństwo przystąpiło do wyborów dnia 19. b. m. Hegumeni klasztorów wybrali biskupa Józefa, hegumena klasztoru Ryszka i archymandryty Nikona, hegumenu klasztoru Bessericani, a duchowieństwo w stolicy wybrało księdza Economo Sylvano. Dnia 20go odbyły się w Jassach wybory właścicieli większych posiadłości gruntowych. Dla Jass wybrany został wielki legotet Teodor Balsz i postelnik Konstanty Karp; w dystrykcie Neamtzo: wielki legotet Jan Cantacuzeno i dwornik Grzegorz Balsz; w dystrykcie Kovourlony: książę Alexander Moruzi i Spatar Kikusz; w dystrykcie Vaslouy: postelnik Teodor Richeano i p. Richeano. Po sprawdzeniu list wyborowych w myśl firmanu sułtańskiego wynosiła liczba wyborców wszystkich pięciu klas w Multanach 172.228 głów, a mianowicie: duchowieństwo 205, właściciele większych posiadłości gruntowych 465, właściciele mniejszych 2325, gminy wiejskie 167.222, mieszkańcy 2011 głów.

Wspomnienia z ostatniej poczty.

Paryż, 31go lipca. Wczoraj wieczór renta 3% 66.67. — *Monitor* donosi: Względem budowy mostu między Sztrasburgiem i Kehl została zawarta konwencya. — Książę Canino umarł. — *Pays* donosi: Lord Redcliffe przybędzie tu jadąc za urlopem z Londynu.

Paryż, 30. lipca. Wczoraj wieczór renta 3% 66.90. — Proces trzech Włochów należących do spisku będzie 6. sierpnia wytoczony przed sąd asyzów; czterej nieobecni będą później sądzeni. — Canrobert obejmie komendę w obozie pod Chalons.

Londyn, 28. lipca. Lord Palmerston oświadczył na nocnym posiedzeniu Izby niższej, że dotąd nienadeszły żadne depesze jeszcze z Indyi; do północy niebyło innej interpelacji. Z dniem 4. sierpnia odejdzie 600.000 funt. szt. srebra do Chin i Indyi.

Londyn, 29go lipca w nocy. Urzędowa depesza donosi: Bunt w Bengalii niejest tak rozszerzony, jak się obawiano. Wojska angielskie zbliżają się spieszcnie. — Anglicy zdobyli jeden z fortów chińskich i zniszczyli 127 dzonek, na których znajdowało się 900 dział.

Konstantynopol, 25. lipca. Od niejakiego czasu wydarzają się tu liczne pożary. Uroczystość zaślubin Ethem Baszy z córką Sułtana odbyła się 23. b. m. Dekret cesarski dozwalało mołdawsko-wołoskim wychodźcom powrócić do Księstw.

Piacenza, 29. lipca. Roboty około kolei żelaznej ztąd do granicy piemoneckiej zostaną z pewnością rozpoczęte na przyszłą zimę.

Ateny, 25. lipca. Żniwa w Grecyi bardzo obfite. Król bawi zawsze jeszcze w rezydencji wiejskiej w Kefizyi.

Kefalonia, 26. lipca. Zbiór rodzynek jest tego roku bardzo pomyslny. Plon oceniają na 16 milionów funtów. Zaraza wieogron była nieznaczna.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	46	4	49
Dukat cesarski	4	48	4	51
Półimperyal zł. rosyjski	8	18	8	21
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	31½	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicji. listy zastawne za 100 złr. }	81	30	82	—
Galicyskie obligacye indemnizacyjne }	79	45	80	15
5% Pożyczka narodowa }	84	—	84	40

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84½/16 — 84½/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95 — 95½. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 96½. Obligacye długu państwa 5% 82½/4 — 82½/8, det. 4½/2% 73 — 73½/8, det. 4% 65½/4 — 65½/2, detto 3% 51 — 51½/4, detto 2½/2% 41½/2 — 41¾/4, detto 1% 16½/2 — 16¾/4. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95. — Detto Peszt. 4% 95. — Detto Medyol. 4% 94. — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 88½/2 — 88¾/4, detto węgier. 80¾/4 — 81½/2, detto galic. i siedmiogr. 79¾/4 — 80. detto innych krajów koron. 86½/2 — 87. Oblig. bank. 2½/2% 63¾/4 — 64. Pożyczka loter. z r. 1834 335 — 336. Detto z roku 1839 143 — 143½/4. Detto z r. 1854 109½/2 — 109¾/4. Renty Como 16¾/4 — 17. Galic. list. zastawne 4% 82 — 83. Pótn. Oblig. Prior. 5% 87½/2 — 88. — Glognickie 5% 82 — 82½/2. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 86 — 87. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 90 — 90½/2. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 110 — 111. Akcyi bank. narodowego 1005 — 1007. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 238½/2 — 238¾/4. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 121¾/4 — 122. Detto Budzynsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 233 — 234. Detto pótn. kolei 188 — 188½/4. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 274 — 274½/4. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wplatą 3% 100 — 100½/16. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 104¾/4 — 104¾/4. Detto ciszańskie kolei

zel. 100 — 100¹/₁₆. Detto Lomb.-wen. kol. zel. 248 — 248¹/₂. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. zel. 192¹/₂—193. Detto losy tryest. 103 — 103¹/₂. Detto tow. żegl. parowej 573 — 574. Detto 13. wydania — — —. Detto Lloyd 403 — 405. Peszt. mostu łańcuch. 72 — 74. Akce młyna parowego wiedz. 74 — 76. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 26 — 27. Detto 2 wydania 36 — 37. Esterhazego losy 40 zlr. 84¹/₂ — 85. Windischgrätza losy. 28¹/₂—28³/₄. Waldsteina losy 29—29¹/₂. Keglevicha losy 14³/₄ — 14⁷/₈. Ks. Salma losy 41¹/₂—41³/₄. St. Genois 38 — 38¹/₄. Pallfego losy 40¹/₄—40³/₄. Clarego 39¹/₄ — 39³/₄.
 Amsterdam 2 m. 86¹/₂ t. — Augsburg Uso 104⁵/₈ t. — Bukareszt 31 T. — Konstantynopol 31 T. — Frankfurt 3 m. 103³/₄ t. — — — Hamburg 2 m. 76³/₄ — — — Liwurna 2 m. 104³/₈ — — — Londyn 3 m. 10-9¹/₂. — Medyolan 2 m. 103¹/₂. — Paryż 2 m. 121¹/₄. — Cesarских ważnych dukatów agio 7³/₄—7⁷/₈. Napoleons'dor 8 — 8¹/₂—9. — Angielskie Sover. 10 15 — — —. Imperyal Ros. 8 21.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 1. sierpnia.
 Oblig. długu państwa 5% 82¹³/₁₆; 4¹/₂% —; 4% —; z r. 1850 —. 3³/₈% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. 336¹/₂; z r. 1839 —. Wiedz. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akce bank. 1005. Akce kolei póln. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 574. Lloyd 402¹/₂. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akce niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 zlr. 608³/₄ zlr.
 Amsterdam l. 2 m. 86³/₈. Augsburg 104⁷/₈ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 104⁷/₈ 2 m. Hamburg 76⁷/₈ 2 m. Liwurna 104 2 m. Londyn 10 — 10. 2 m. Medyolan 103. Marsylia 121. Paryż 121³/₈. Bukareszt 265. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7³/₈. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. 88¹¹/₁₆; detto galicyjskie 79³/₄. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 109¹/₂. Pożyczka narodowa 84¹³/₁₆. C. k. austr. akce skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 274¹/₂ fr. Akce c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 238¹/₄. Hypotekar. listy zastawne —. Akce zachodniej kolei żelaznej 200.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.
 PP. Goppold Karol c. k. pens. rotm., z Przemyśla. — Haczkowski Ignacy, z Sambora. — Wiszniewski Henryk, z Dobrzan. — Wiktor Tadeusz, z Świrza. — Kulik Jakób, c. k. z Pragi.

Dnia 2. sierpnia.

Baron Petryno Piotr, z Besarabii. — PP. Bonte Kar., c. k. podporuczn. z Rzesny polskiej. — Dolnicki Ign., z Mrówli. — Peszyński Tad., z Kobylan. — Peszyński Wład, c. k. podporuczn., z Werony. — Romaszkan August, z Ostopiec. — Stein Mateusz, c. k. lek. pułk., z Czech. — Stengel Wilhelm, c. k. inżyn. obw., z Buczacza. — Werner Ant., c. k. ros. tytularn. major, z Rosyi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.
 PP. Augustynowicz Seweryn, do Książego. — Kakowski Władysław, do Czerlan.

Dnia 2. sierpnia.

PP. Benedek Alexander, c. k. major, do obozu pod Lwowem. — Kaczowski Ignacy, do Sambora. — Orzechowski Karol, do Rosyi. — Pohorecki Roman, do Korniego. — Runge Rob, do Morawki. — Rozwadowski Jan., do Rozdwan. — Wiszniewski Henr., do Dobrzan.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 31. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.13	+ 11.7°	76.1	zachodni sł.	pogoda
2. god. popoł.	325.74	+ 19.9°	52.8	póln.-zach. mier.	pochmurno
10. god. wiecz.	325.70	+ 13.5°	81.1	zachodni cichy	„

T E A T E.

Dzis: Ostatnie przedstawienie sztuk magicznych pani Bernhardt.

Dnia 1. sierpnia 1857 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

31. 33. 85. 17. 86.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 12. i 22. sierpnia 1857 r.

**PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
 stanu galicyjskiej kasy oszczędności
 z dniem 31. lipca 1857.**

Stan czynny.

Gotowizna	zlr. 51.002	kr. 36	den. —
a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem	150.000	„ —	„ —
Papiery publiczne: b) z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	129.288	„ 45	„ —
c) sprzedajne po kursie	182.657	„ 14	„ —
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90	219.310	„ —	„ —
Weksle: których terminu nie nadeszły	216.790	„ —	„ —
Pożyczki hypot.: a) ziemskie	1,781.159	„ 3	„ —
b) miejskie	761.323	„ 2	„ —
Rachunek różnych osób: drobne należności i niedobory	288	„ 32	„ 2

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca	zlr. 3,294.365	kr. 31	d. 2
w m. b. włożyło 854 stron . . . zlr. 125.860	kr. 4	d. 1	
„ „ wyplacono 1021 stronom „ 125.260	„ 4	„ 1	37.689 kr. 40 d. 1
Przewyżka wkładek	zlr. 600	kr. —	d. —
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają			zlr. 3,294.965 kr. 31 den. 2
			7.527 „ 8 „ 3
Ogóły	zlr. 3,491.819	kr. 12	den. 2 zlr. 3,302.492 kr. 40 den. 1
Odjąwszy sumę mniejszą od większej	„ 3.302.492	„ 40	„ 1
Przewyżka surowa stanu czynnego stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi	„ 189.326	„ 32	„ 1

Lwów, dnia 31. lipca 1857.

Od Dyrekcji galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

Projekt przekopania międzymorza Suez nie jest wecale tak nowy, jakby się zdawać mogło. Dziennik „Journal général de l'Instrction publique“ ogłasza dwa ciekawe dokumenta, z których się pokazuje, że Turcy jeszcze w 16. wieku mieli zamiar otworzyć dawny kanał z Kaim do Suez. Są to depesze rancuskiego ambasadora w Konstantynopolu, pana Lancosmo, za panowania Henryka IV. do rządu francuskiego. W jednej z tych depeszy, datowanej 25. lipca 1586, donosi p. Lancosme, że Oluch-Ali, Basza morza, wybiera się do Alexandryi z 25 galarami i znaczną liczbą innych statków w ważnym zamiarze: który jemu (panu Lancosme) wydaje się niepodobnym albo przynajmniej bardzo trudnym do wykonania, mianowicie dla otworzenia kanału z Kairu do miasta zwanego Vez i położonego u wniścia do czerwonego morza, środkiem piaszystej, bezwodnej puszcy w długości 5 do 6 dziennych podróży wielbłądem; tym kanałem chcą Turcy nadać inne koryto Nilowi i zrobić go spławnym aż do czerwonego morza, by tym sposobem z ominięciem oceanu otworzyć drogę wszystkim galarom i okrętom do Indyi wschodnich. Powiadają, że Sultan Soliman zajmował się już uskutecczeniem tego planu, ale zaniechał go potem. Oluch-Aly żąda na przeprowadzenie tego projektu 600.000 dukatów, 100.000 robotnika, 40.000 mulów i 12,000 wielbłądów do transportowania wody. „Piękny ten plan, powiada w końcu depesza, podnieca tak dalece urodzoną próżność, ambicję i chciwość Turków, że zdaje im się, jak gdyby w istocie posiadli już skarby ndyi i zgotowali wieczną zgnębę Persowi.“

Ale jak się pokazuje z drugiej depeszy pana Lancosmo, datowanej z Seraja w Ferhast-Bassa 6. sierpnia 1586, nie przyszedł ten piękny plan do skutku. „Zdaje się — powiada depesza — że zbyt wielka trudność lub też nadzwyczajne wydatki, jakich wymagałoby to przedsięwzięcie, skłoniły Sultana zarzuć ten projekt, a tem mniej sprzyjali mu jego ministrowie, gdyż chodzi im więcej o własną korzyść i o utrzymanie świętego miejsca Mekki, któremu znowu zagrażają Portugalowie.“ (Pan Lancosme umarł w roku 1591.)

— Szczególniejszy krawczyk. Dzienniki wiedeńskie donosiły nie dawno o pewnym uczniu krawieckim, który w napadach somnabulizmu prawil długie kazania w języku czeskim. Oddany do szpitalu pod obserwację lekarzy wrócił w krótkim czasie do pracowni swego majstra zdrów na ciele i duszy. Sprawując się bardzo pilnie i przyzwyczajając dozwaję powszechnych względów w pracowni, lecz dla uniknięcia zbiegowiska musiano go umieścić na noc w osobnym pokoju, bo za ledwie położy się w łóżko, zrywa się ze snu i prawi półgodzinne kazania, z wielkiem dla wszystkich domowników zbudowaniem. Rano budzi się ze snu zdrów jak ryba, i nie przypomina sobie nic zgoła z swego zachowania się wieczornego. „Wartoby“ — mówi jeden z dzienników wiedeńskich — „aby któryś z zdolniejszych lekarzy zechciał zbadać dziwny stan chłopczyny. Spodziewać się, że nie omieszka zwrócić na to uwagi nasz wiedeński tygodnik medycyny.“